

De kosten voor het beschermen van innovatie verlagen

09 februari 2026, 08:07

Katrien Meuwis

De kosten voor het beschermen van innovatie verlagen: IP-subsidies en tariefverlagingen in België

Wanneer een innovatie marktpotentieel heeft, worden bedrijven vaak met dezelfde vragen geconfronteerd. Moeten we een octrooi aanvragen? Hoeveel gaat het kosten? Zijn er subsidies of belastingvoordelen?

Intellectueel eigendom (IP) beschermen kan complex en duur zijn, maar het is essentieel om uw concurrentievoordeel veilig te stellen. Naast octrooien en handelsmerken kunnen bedrijven zich ook bezighouden met onderzoeken naar de vrijheid van exploitatie, onderzoeken naar de stand van de techniek en het octrooilandschap om inzicht te krijgen in hun positie op de markt.

Het goede nieuws is dat er al veel vormen van steun bestaan (op gewestelijk, federaal en Europees niveau) om IP-activiteiten te helpen financieren. Er zijn praktische tools die IP-bescherming toegankelijker maken, van IP-scans in een vroeg stadium en octrooieerbaarheidsonderzoeken tot steun bij indiening en fiscale stimulansen.

Dit overzicht brengt de meest relevante subsidies, vouchers en tariefverlagingen samen die beschikbaar zijn in Vlaanderen, Brusselen Wallonië, maar ook op Europees en federaal niveau.

- **Federale steun**
- **Europese steun**
- **Gewestelijke steun in Vlaanderen**
- **Gewestelijke steun in Brussel**
- **Gewestelijke steun in Wallonië**
- **Federale belastingvoordelen**

Federale steun: gratis IP-scan voor kmo's

Belgische kmo's kunnen de **gratis IP-scan** gebruiken van de FOD Economie.

Een erkende IP-expert analyseert de activiteiten van uw bedrijf, identificeert bestaande en potentiële IP-activa zoals octrooien, handelsgeheimen, software, data en modellen, en levert een actieplan op maat voor de volgende stappen.

- **Kosten:** gratis
- **Wie** kan een aanvraag indienen: elk bedrijf geregistreerd in België
- **Resultaat:** een vertrouwelijk rapport met kansen, risico's en aanbevelingen
- **Aanvragen** via: economie.fgov.be - Prediagnostiek IE

Deze scan is een uitstekende eerste stap voor bedrijven die willen weten hoe ze hun innovatie goed kunnen beschermen.

Europese steun: maatregelen van het EUIPO en het EPO

EUIPO SME Fund 2025

Het **EUIPO Ideas Powered for Business SME Fund**, dat een deel van de kosten voor IP-bescherming voor kmo’s vergoedt, is in februari 2026 opnieuw van start gegaan.

Voucher	Dekt	Terugbetaling
Handelsmerken en modellen	Indienings-, onderzoeks-, registratie-, publicatiekosten voor nationale (Benelux), EU- (EUIPO) of internationale (WIPO) aanvragen	75% voor EU- of nationale aanvragen, 50% voor internationale aanvragen
Octrooien	Kosten voor nationale octrooien, onderzoekskosten, indienings- of onderzoekskosten van het Europees Octrooibureau, deel van juridische kosten of redactiekosten	75% voor indiening of opzoeking, 50% voor juridische kosten (max. ong. €?3.500)
Plantensoorten	Aanvraag- en onderzoekskosten voor Community Plant Variety Rights	75% terugbetaling (max. ong. €?1.500)

Vouchers worden toegekend op volgorde van aanvraag, dus u kunt het best al in een vroeg

stadium een aanvraag indienen.

Merk op dat de EUIPO IP Scan-voucher niet van toepassing is in België, aangezien zo'n dienst al gratis beschikbaar is via de FOD Economie.

Meer informatie

EPO-tariefverlagingen voor micro-entiteiten

Sinds 1?april 2024 verleent het **Europees Octrooibureau (EPO)** een korting van 30% op indienings-, onderzoeks-, aanwijzings-, toekennings- en vernieuwingskosten voor:

- Micro-ondernemingen, natuurlijke personen, universiteiten, non-profitorganisaties en publieke onderzoeksorganisaties
- Aanvragers die de afgelopen vijf jaar minder dan vijf Europese octrooiaanvragen hebben ingediend

Meer lezen

Gewestelijke steun in Vlaanderen

In Vlaanderen zijn er verschillende regelingen die kmo's helpen om intellectuele eigendom strategisch te beheren (Vlaio, BOIP).

Regeling	Ondersteunt	Voordeel
Korting i-DEPOT (BOIP)	Tijdstempels van ideeën of vroege concepten	€?10 korting, betaal €?27 in plaats van €?37
Overzicht VLAIO IP	Overzicht van IP-ondersteuning en fiscale maatregelen in Vlaanderen	vlaio.be - Intellectuele eigendom

Gewestelijke steun in Brussel

Innoviris biedt steun aan kmo's in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest via de volgende regelingen:

Regeling	Ondersteunt	Voordeel
Innovatievouchers	Kleinschalige technische of haalbaarheidsstudies met erkende onderzoekspartners	75% van de in aanmerking komende kosten, tot €?10.000 per jaar (excl. btw)
Octrooien	Aanvraag- en procedurekosten voor octrooien, inclusief officiële taksen, vertalingen en advocaatkosten	50% terugbetaling; aanvragen vóór indiening

Meer informatie:

Innoviris Patents Innovation Vouchers

Gewestelijke steun in Wallonië

In Wallonië beheert SPW Économie twee belangrijke tools om IP-activiteiten te ondersteunen.

Regeling	Ondersteunt	Voordeel
Chèque Propriété Intellectuelle (Chèque PI)	IP-analyses en strategische studies	50% subsidie, max. €?45.000 (excl. btw) over 3 ?jaar
Win4Expertise – Brevets	Kosten voor octrooiaanvraag en -procedure (nationaal, EP of PCT)	Ongeveer 50% subsidie; vereist een intentieverklaring vóór indiening (7? maanden geldig)

Meer informatie:

Chèque PI Win4Expertise Brevets

Details voor ‘Chèque PI’ (limieten 2025):

- Octrooieerbaarheidsonderzoek ? €?3.000
- Onderzoek naar de vrijheid van exploitatie ? €?6.000
- Onderzoek naar de stand van de techniek of om oppositie te voeren ? €?6.000
- Onderzoek naar stand van de techniek ? €?3.000
- Octrooien in kaart brengen ? €?7.500
- Technologische wake inclusief octrooien ? €?1.500

> **Tip:** combineer de Chèque PI voor analytisch werk zoals octrooieerbaarheidsonderzoeken of onderzoeken naar de vrijheid van exploitatie met Win4Expertise Brevets voor het indienen van octrooiaanvragen. De twee regelingen vullen elkaar goed aan.

Federale belastingvoordelen

Wanneer intellectueel eigendom waarde begint te genereren, kunnen verschillende federale belastingvoordelen de kosten verder verlagen.

Voordeel	Biedt	Voor wie
Aftrek voor innovatie-inkomsten	Aftrek van 85% van de in aanmerking komende netto IP-inkomsten, waardoor het effectieve belastingtarief daalt naar ongeveer 3,8%.	Bedrijven met inkomsten uit octrooien of in aanmerking komende software

Gedeeltelijke vrijstelling van bedrijfsvoorheffing	Tot 80% van de bedrijfsvoorheffing op R&D-lonen behouden	Werkgevers met geregistreerde onderzoekers (BELSPO)
Investeringsaftrek of belastingkrediet voor R&D	Aftrek of terugbetaalbaar krediet voor in aanmerking komende R&D-investeringen, inclusief octrooien	Alle bedrijven met R&D-activiteiten

Regelingen combineren en naleving garanderen

Elk programma heeft zijn eigen toelatingscriteria en administratieve vereisten. De meeste eisen dat aanvragers alle andere ontvangen overheidssteun voor soortgelijke activiteiten aangeven, en dezelfde kosten kunnen niet twee keer gesubsidieerd worden.

Het is echter meestal mogelijk om verschillende regelingen te combineren voor dezelfde innovatie of hetzelfde octrooiproject. Een regeling kan bijvoorbeeld de officiële indieningskosten dekken, terwijl een andere regeling advies- of vertaalkosten ondersteunt, zolang alle financiering wordt aangegeven en de totale overheidsbijdrage binnen de toegestane limieten blijft.

Controleer altijd de meest recente richtlijnen of vraag professioneel advies voordat u een aanvraag indient, aangezien de regels per programma kunnen verschillen.

Besluit

Intellectueel eigendom beschermen is meer dan een juridische formaliteit; het is een strategische investering in de toekomst van uw bedrijf.

Door een combinatie van gewestelijke steun, Europese vouchers, federale diensten en belastingvoordelen kunnen Belgische kmo's de kosten voor het beschermen van hun innovatie aanzienlijk verlagen.

Ontdek hoe de Sirris Patent Cell u kan ondersteunen

Als **octrooicel van de FOD Economie** helpt Sirris technologiebedrijven bij het navigeren door deze tools, zodat innovatie en bescherming hand in hand gaan.

Ontdek de Sirris Patent Cell

Auteurs

Katrien Meuwis